

# Egyetemi tanári pályázatok minimális publikációs követelményeinek változása és várható hatása a társadalomtudomány területén

Sasvári Péter<sup>1</sup>

Link: <http://doi.org/10.13140/RG.2.2.11376.69120>

## Bevezetés

2020 júniusában a Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) módosított, az egyetemi tanári pályázatokra vonatkozó útmutatót fogadott el (MAB Testületének 2020/6/IV/2. számú határozatával módosított, 2019/5/VII/4. számú Testületi határozattal elfogadott *Útmutató egyetemi tanári pályázat összeállításához és értékeléséhez* című dokumentum, a módosításokkal egységes szerkezetben), mely 2020. szeptember 1-jén lép hatályba. Az útmutató minimális, általános és speciális feltételeket egyaránt megfogalmaz többek között felsőoktatási és tudományos tevékenység tekintetében. A határozat előremutató követelményrendszere a nemzetközi tudományos közösségben végbemenő jelentős folyamatok sorába illeszkedik, melyek a jelenlegi értékmérők teljes átalakulásához vezetnek. A nemzetközi tudományos tér egyre több szereplőt vonz maga köré, ezáltal pedig a siker és elismertség egyre inkább a folyóiratpublikációs teljesítmény függvénye (Wuchty et al., 2007). Ma már nem elég kizárólag saját hazánkban tudományos közleményeket publikálnunk, mert az egyre nagyobb versenyben a digitális eszközök segítségével a még áttekinthetőbbé váló világban a nemzetközi rangsorképző feltétel a nemzetközi publikációs teljesítmény. A pályázati alapú finanszírozás modellje Magyarországon is egyre nagyobb teret nyer a tudományos fokozatok ranglétrájának bármelyik fokán. Ez az újfajta finanszírozási rendszer egyrészt eredmény orientáltságot, másrészt a rendszeres és átlátható értékelési rendszerek, a nemzetközi és hazai kutatói és oktatói kiválóságot, valamint az erőforrásokért és támogatásért folytatott harcot vár el minden intézménytől és alkalmazottól a magyar felsőoktatási rendszerben (Kozma, 2011).

A magyar tudományos rendszerben résztvevők mind fokozataikban, mind munkaköri beosztásukban teljesítményük és egyéni érdemeiktől függően léphetnek előre. A tudományos lépcsőfokokat a Phd fokozat megszerzése (Kiss, 2014), majd a habilitáció (Dobos et al., 2016), a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) doktori fokozat (Zalai, 2006), végül pedig az akadémikusi szint (MTA rendes és levelező tagja) testesíti meg (Polónyi, 2010). Érdemi szakmai szelekció a MAB egyetemi tanári véleményezési és az MTA doktori pályázati rendszerben érvényesül (Bazsa, 2017). A munkaköri beosztások ezekkel párhuzamosan szintén emelkednek, melyek sorban a tanársegéd, adjunktus, egyetemi docens és egyetemi tanári szintek. Az egyetemi tanári a hazánkban megszerezhető legmagasabb beosztás a tudományos közegben.

Jelen tanulmány célja a módosított 2020-as útmutató bemutatása a folyóiratcikkek tekintetében. A változás a társadalom- és gazdaságtudománnyal foglalkozó karokon publikálók számára kedvező a publikációs minimum követelményének tükrében, de hosszabb távon nehézségeket jelenthet a nemzetközi rangsorok elérésében.

## 1. Elméleti háttér

2020. szeptemberétől életbelépő módosított egyetemi tanári MAB-os szabályozás megengedi a társadalom- és gazdaságtudomány területén kutatók számára, hogy a Q1-es és Q2-es cikkek, monográfiák mellett, illetve helyett az MTA nemzetközi A és B kategóriájú listás folyóiratcikkeket is benyújthatnak.

A társadalomtudomány a MAB függeléke szerint az alábbi tudományágakra bontható:

- állam- és jogtudományokra,

---

<sup>1</sup> Egyetemi docens, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, E-mail: [sasvari.peter@uni-nke.hu](mailto:sasvari.peter@uni-nke.hu)

- hadtudományokra,
- közigazgatástudományokra,
- média- és kommunikációs tudományokra,
- politikatudományokra,
- rendészettudományokra,
- és szociológiai tudományokra<sup>2</sup>:

A gazdaságtudomány pedig:

- gazdálkodás-és szervezéstudományokra,
- közgazdaságtudományokra,
- és regionális tudományokra.

A módosított útmutató az alábbiak szerint tartalmazza a minimális elvárásokat:

*„a minimális elvárás, hogy a pályázó legalább két idegen nyelvű, szakterületi szempontból releváns területen megjelent **Q1-es vagy Q2-es, vagy az MTA tudományterületi nemzetközi folyóiratjegyzéke A, illetve B kategóriájába tartozó cikk, vagy legalább egy elismert nemzetközi kiadó által kiadott monográfia szerzője legyen**” – Útmutató, 13. oldal*

A minimális publikációs feltételeket három lehetséges módon lehet teljesíteni:

1. Az első lehetséges út a Scimago Journal Rank (SJR) nemzetközi folyóirat rangsor szerinti minősített folyóiratcikkek írása. Fontos eleme az átállásnak, hogy a folyóiratok (ezen keresztül pedig a cikkek) SJR-értékük szakterületi kategórián belüli rangsora alapján négy, azonos méretű osztályba sorolva jelennek meg (mind a szolgáltatónál, mind az MTMT-ben), a rangsor felső 25%-ától kezdve a rangsor végén elhelyezkedő 25%-kal bezárólag. Ez az ún. kvartilis-besorolás (Q1: legjobb 25%; Q2: 25–50%; Q3: 50–75%; Q4: 75–100%) teszi lehetővé, legalábbis elvileg, hogy a különböző tudomány- és szakterületekhez tartozó folyóiratok és cikkek közvetlenül (vagyis a saját területükön elfoglalt pozíciójuk alapján) összemérhetők legyenek (Soós, 2017).
2. Az MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya (GJO) eredetileg e két nagy tudományterület akadémikus tagjainak testületeként jött létre. Az MTA doktora tudományos cím megszerzéséért indított eljárásban testületként járnak el a GJO tudományos/doktori szaktanácsadói, amelyek a következők: Állam- és Jogtudományi Bizottság (AJB), Gazdaságtudományi Minősítő Bizottság (GMB), Hadtudományi Bizottság (HTB), Nemzetközi- és Fejlődéstanulmányok Doktori Bizottság (NFDB), Politikatudományi Bizottság (PLT), Regionális Tudományok Bizottsága (RegTB), Szociológiai Tudományos Bizottság (SZTB), a demográfiát érintő doktori ügyekben vagy a Szociológiai Tudományos Bizottság vagy a Gazdaságtudományi Minősítő Bizottság a Demográfiai Osztályközi Állandó Bizottság (DEM) doktor tagjaival kiegészítve dönt. A szaktanácsadók folyóiratlistái, a folyóirat megcélzott szakmai közönsége (szerzők és olvasók) és nemzetközi ismertsége szerint két kategóriát különböztetnek meg: nemzetközi és hazai folyóiratokat, melyeket négy kategóriába (A, B, C és D kategória; A kategória a legjelentősebb, D pedig a legkevésbé jelentős) sorolnak. A GJO listás rangsorolás határozott előnye, hogy lehetővé teszi olyan nemzetközi szakfolyóiratok minőségi értékelését, akik nagyrészt kiesnek a nemzetközi adatbázisok – Scopus, Web

<sup>2</sup> Link: <https://www.mab.hu/wp-content/uploads/2020/06/Egyetemi-tan%C3%A1ri-%C3%BAtmutat%C3%B3-korrekc%C3%B3val-egys%C3%A9ges-szerkezetben.pdf>

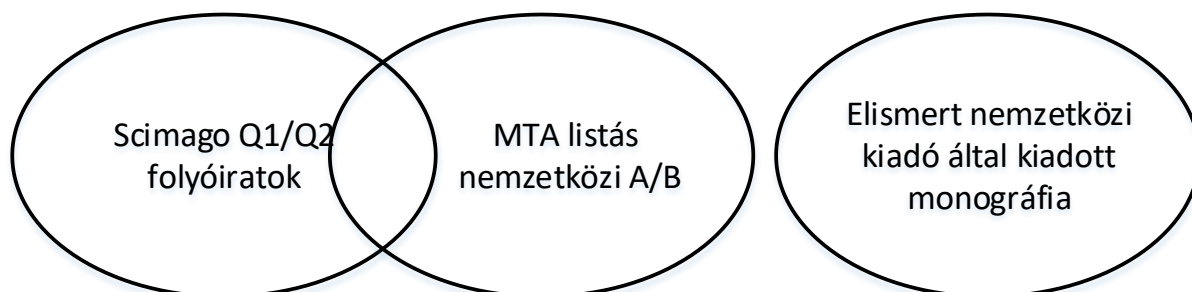
of Science - hatásköréből. Ilyen kategorizált listával csak a GJO rendelkezik, amely lefedi a MAB szerint értelmezett társadalom- és gazdaságtudományt.

3. A harmadik lehetséges út egy elismert nemzetközi kiadó által kiadott monográfia írása. Monográfiára jellemző, hogy egy önálló dolgozat, szakmai írásmű, amely egy tudományos kérdést minden szempontból, kimerítően, egységbe foglalva tárgyal. Az értékelő lapok közül a gazdaságtudományokra vonatkozó tartalmaz egy listát, amely megmondja, hogy mely kiadó tekinthető „elismertnek” (lásd melléklet).

Tehát a módosított verzió minimális publikációk tekintetében

- egyfelől könnyítést jelent a pályázók számára a GJO nemzetközi lista bevonásával;
- másfelől pontosítást jelent a gazdaságtudomány területén, mivel rámutat, hogy mely könyvkiadók könyvei fogadhatók el.

## 2020. szeptemberétől érvényes útmutató



## 2019. szeptemberétől érvényes útmutató



1. ábra: Tudományos tevékenység területén minimális elvárások változása

A nemzetközi GJO listás folyóiratok bizottságonként vannak felosztva. Minden bizottsági lista A, B, C és D kategóriás folyóiratokat tartalmaz. Az alábbi bizottságoknak van folyóiratlistája: ÁJB, GMB, HTB, NFDB, PTB, RegTB, SZTB és DEM.

Egy folyóirat szerepelhet egy vagy több nemzetközi GJO-s bizottsági listán. Bizottságok megállapodtak abban, hogy legalább D kategóriás besorolással elfogadják a másik bizottság listáján szereplő folyóiratcikket, ha azt a pályázó benyújtja.

### 2. Kutatási menete

A könnyebb érthetőség érdekében fontos itt megjegyeznünk, hogy elemzésünket a társadalom- és gazdaságtudományi területen működő 21 magyarországi felsőoktatási intézményre terjesztettük ki: Budapesti Corvinus Egyetem, Budapesti Gazdasági Egyetem, Budapesti Metropolitan Egyetem, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Debreceni Egyetem, Eötvös Loránd

Tudományegyetem, Eszterházy Károly Egyetem, Gál Ferenc Főiskola, Kaposvári Egyetem, Károli Gáspár Református Egyetem, Miskolci Egyetem, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Neumann János Egyetem, Óbudai Egyetem, Pannon Egyetem, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Soproni Egyetem, Széchenyi István Egyetem, Szegedi Tudományegyetem és Szent István Egyetem.

A 21 egyetemről 41 kar, illetve intézet foglalkozik társadalom- és gazdaságtudománnyal. Ezek pedig a következők:<sup>3</sup> BCE-GTK, BCE-KTK, BCE-TK, BGE-GKZ, BGE-KKK, BGE-KVIK, BGE-PSZK, BME-GTK, DE-ÁJK, DE-GTK, EKE-GTK, ELTE-ÁJK, ELTE-GTI, ELTE-TÁTK, GFF-GK, KE-GTK, KRE-ÁJK, KRE-BTK, ME-ÁJK, ME-BTK, ME-GTK, METU-ÜKT, NJE-GTK, NKE-ÁNTK, NKE-HHK, NKE-RTK, OE-KGK, PE-GTK, PE-MFTK, PPKE-BTK, PPKE-JÁK, PTE-ÁJK, PTE-KTK, SOE-LKK, SZE-DFK, SZE-GK, SZIE-AGK, SZIE-GTK, SZTE-ÁJK, SZTE-BTK és SZTE-GTK.

A karokat 3 csoportba soroltuk tevékenységük alapján:

1. Állam-, jog-, nemzetközi- és rendészettudományi karok (10 darab),
2. Közgazdaság- és gazdaságtudományi karok (23 darab),
3. Társadalom-, bölcsész- és hadtudományi karok (8 darab).

A vizsgálatba bevont karok és intézetek publikációs teljesítményükkel kapcsolatos adataikat a Magyar Tudományos Művek Tárából (MTMT) töltöttük le, mely egy országos bibliográfiai adatbázis, melynek használata és folyamatos frissítése minden tudományos pozíciót betöltő kutató számára jogszabályi

---

<sup>3</sup> **I. Állam-, jog-, nemzetközi- és rendészettudományi karok:** 1. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, ELTE-ÁJK; 2. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, NKE-ÁNTK; 3. Szegedi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, SZTE-ÁJK; 4. Debreceni Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, DE-ÁJK; 5. Pécsi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, PTE-ÁJK; 6. Miskolci Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, ME-ÁJK; 7. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Jog- és Államtudományi Kar, PPKE-JÁK; 8. Károli Gáspár Református Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, KRE-ÁJK; 9. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Rendészet-tudományi Kar, NKE-RTK; 10. Széchenyi István Egyetem, Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar, SZE-DFK

**II. Közgazdaság- és gazdaságtudományi karok:** 1., Budapesti Corvinus Egyetem, Gazdálkodás-tudományi Kar, BCE-GTK 2. Budapesti Corvinus Egyetem, Közgazdaság-tudományi Kar, BCE-KTK; 3. Szent István Egyetem, Gazdaság- és Társadalom-tudományi Kar, SZIE-GTK; 4. Debreceni Egyetem, Gazdaság-tudományi Kar, DE-GTK; 5. Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaság-tudományi Kar, PTE-KTK; 6. Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalom-tudományi Kar, BME-GTK; 7. Szegedi Tudományegyetem, Gazdaság-tudományi Kar, SZTE-GTK; 8. Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, BGE-PSZK; 9. Pannon Egyetem, Gazdaság-tudományi Kar, PE-GTK; 10. Széchenyi István Egyetem, Kautz Gyula Gazdaság-tudományi Kar, SZE-GK; 11. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Gazdálkodás-tudományi Intézet, ELTE-GTI; 12. Budapesti Metropolitan Egyetem, Üzleti, Kommunikációs és Turisztikai Kar, METU-ÜKT; 13. Miskolci Egyetem, Gazdaság-tudományi Kar, ME-GTK; 14. Kaposvári Egyetem, Gazdaság-tudományi Kar, KE-GTK; 15. Eszterházy Károly Egyetem, Gazdaság- és Társadalom-tudományi Kar, EKE-GTK; 16. Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, OE-KGK; 17. Budapesti Gazdasági Egyetem, Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar, BGE-KVIK; 18. Budapesti Gazdasági Egyetem, Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg, BGE-GKZ; 19. Budapesti Gazdasági Egyetem, Külkereskedelmi Kar, BGE-KKK; 20. Soproni Egyetem Lámfalussy Sándor Közgazdaság-tudományi Kar, SOE-LKK; 21. Gál Ferenc Főiskola, Gazdasági Kar, GFF-GK; 22. Neumann János Egyetem, Gazdaság-tudományi Kar, NJE-GTK; 23. Szent István Egyetem, Agrár- és Gazdaság-tudományi Kar, SZIE-AGK.

**II. Társadalom-, bölcsész- és hadtudományi karok:** 1. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Társadalom-tudományi Kar, ELTE-TÁTK; 2. Budapesti Corvinus Egyetem, Társadalom-tudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Kar, BCE-TK; 3. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, NKE-HHK; 4. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Bölcsész- és Társadalom-tudományi Kar, PPKE-BTK; 5. Szegedi Tudományegyetem, Bölcsész- és Társadalom-tudományi Kar, SZTE-BTK; 6. Pannon Egyetem, Modern Filológiai és Társadalom-tudományi Kar, PE-MFTK; 7. Károli Gáspár Református Egyetem, Bölcsész- és Társadalom-tudományi Kar, KRE-BTK; 8. Miskolci Egyetem, Bölcsész-tudományi Kar, ME-BTK.

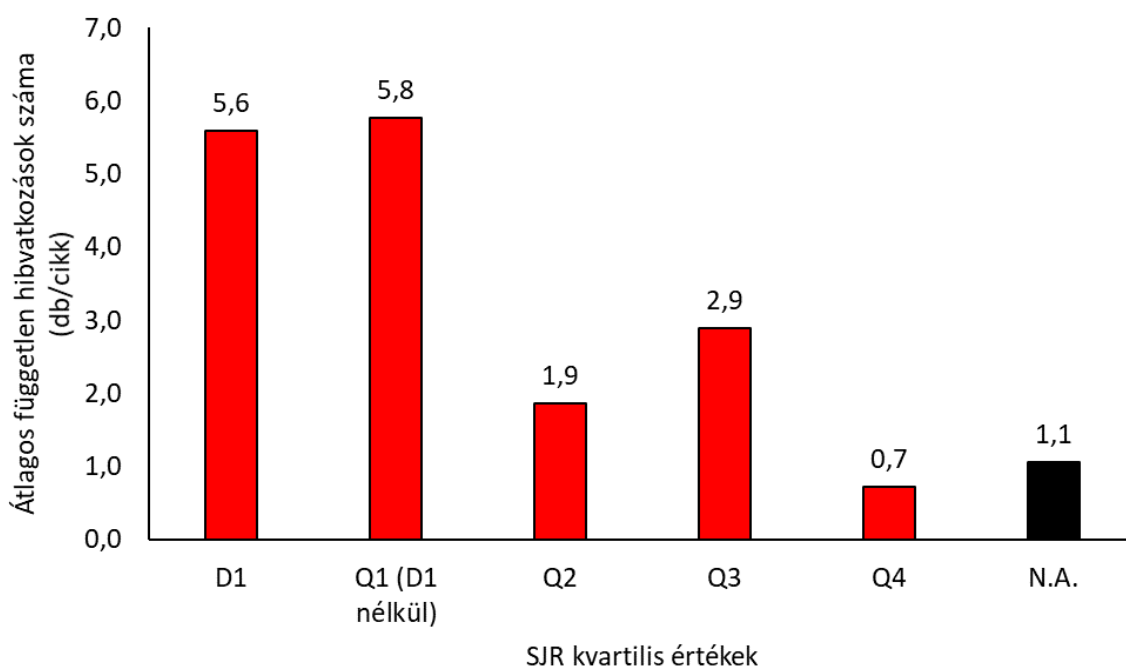
kötelezettség (A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény). Csak azokat a közleményeket tudtuk vizsgálni, amely az adott felsőoktatási intézményhez voltak rendelve.

Az útmutató a GJO listás nemzetközi A-ás, B-és, C-és és D-és folyóiratcikkeket, valamint a Q1-es, a Q2-es, a Q3-as és Q4-es cikkeket az MTMT rendszerből nyertük ki.

### 3. Kutatási eredmények

A vizsgált intézmények kutatói 1 281 darab SJR Q-s folyóiratcikket és 657 darab GJO nemzetközi listás közleményt adtak ki 2017 és 2018 között. Az SJR Q-s közlemények egy része GJO listás, a GJO listás folyóiratok egy része pedig SJR Q-s közlemény.

A 657 GJO listás közlemény 63% (414 darab) SJR Q-s közlemény, a maradék 37% (243 darab) nem az. A GJO listás közleményekre 1 777 darab független hivatkozás érkezett 2019-ig. Az 1 777-ből 85% (1520 darab) olyan folyóiratcikkre érkezett, amely a GJO mellett SJR Q-s besorolással bírt.



2. ábra: A GJO listás közlemények átlagos független hivatkozásainak alakulása

A fenti ábra jól mutatja, hogy a legnagyobb átlagos hivatkozásokkal a D1-es (felső decilis) és a Q1-es közlemények (5,6 illetve 5,8 darab/cikk) bírnak.

Az alábbi táblázatban látható, hogy a vizsgált felsőoktatási intézmény melyik GJO bizottsági listát használták a leggyakrabban. ÁJB listát 10 kar, GMB listát 16 kar, RegTB-t 3 kar, SZTB-t 8 kar és HTB-t 1 intézmény kedveli a legjobban.

1. táblázat: A vizsgált felsőfokú intézmények leggyakrabban használt nemzetközi bizottsági listái 2017 és 2018 években

Sor-szám	Kar és intézmény	ÁJB	GMB	HTB	Sor-szám	Kar és intézmény	GMB	HTB	RegTB	SZTB
1	DE-ÁJK	x			20	BGE-GKZ	x			
2	ELTE-ÁJK	x			21	BGE-KKK	x			
3	KRE-ÁJK	x			22	ELTE-GTI	x			
4	ME-ÁJK	x			23	KE-GTK	x			
5	NKE-ÁNTK	x			24	ME-GTK	x			

Sor-szám	Kar és intézmény	ÁJB	GMB	HTB	Sor-szám	Kar és intézmény	GMB	HTB	RegTB	SZTB
6	NKE-RTK	x			25	METU-ÜKT	x			
7	PPKE-JÁK	x			26	SZE-GK	x			
8	PTE-ÁJK	x			27	NKE-HHK		x		
9	SZE-DFK	x			28	BGE-KVIK			x	
10	SZTE-ÁJK	x			29	EKE-GTK			x	
11	BCE-GTK		x		30	SZIE-GTK			x	
12	BCE-KTK		x		31	BCE-TK				x
13	BGE-PSZK		x		32	KRE-BTK				x
14	BME-GTK		x		33	ME-BTK				x
15	DE-GTK		x		34	OE-KGK				x
16	ELTE-TÁTK		x		35	PE-MFTK				x
17	PE-GTK		x		36	PPKE-BTK				x
18	PTE-KTK		x		37	SOE-LKK				x
19	SZTE-GTK		x		38	SZTE-BTK				x

Forrás: MTMT

A vizsgált karok kutatói írnak

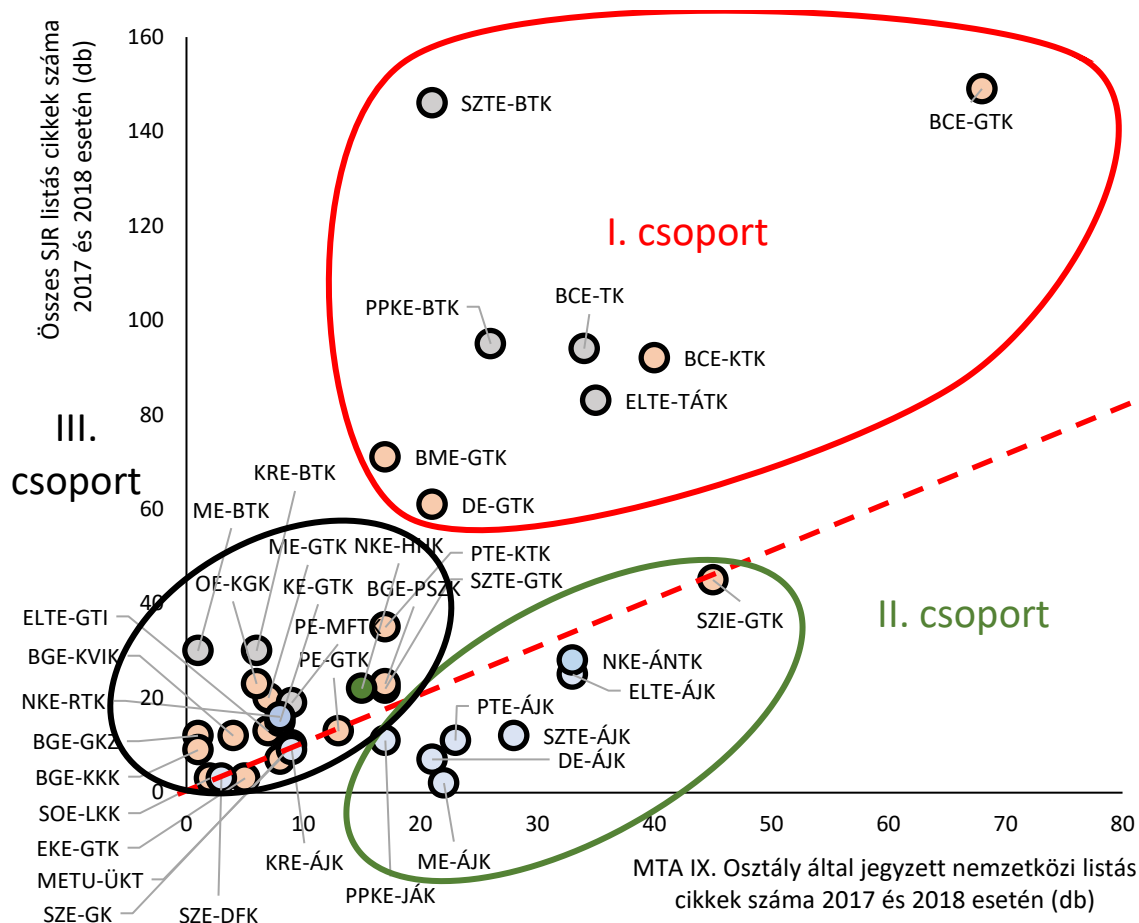
- SJR listás Q-s közleményeket és
- GJO listás folyóiratcikketeket.

Azt, hogy melyik kar oktatói mennyit írnak az befolyásolja, hogy az

- adott szervezetben hányan dolgoznak,
- és az intézmény melyik tudományterületen tevékenykedik.

Ez alapján három csoportba sorolhatók a vizsgált intézmények:

1. **I. csoport**, ahol nagyobb számban SJR listás cikkeket, kisebb arányban GJO listás közleményeket írnak. Ebbe a csoportba 4 gazdaságtudománnyal (BCE-GTK, BCE-KTK, DE-GTK és BME-GTK) és 4 társadalomtudománnyal (SZTE-BTK, PPKE-BTK, BCE-TK és ELTE-TÁTK) foglalkozó szervezet található.
2. **II. csoport**, ahol nagyobb számban GJO listás közleményeket, kisebb arányban SJR listás folyóirat cikkeket írnak. Itt 8 szervezetet találunk, melyek közül 7 intézmény (NKE-ÁNTK, ELTE-ÁJK, PTE-ÁJK, SZTE-ÁJK, DE-ÁJK, PPKE-JAK és ME-ÁJK) elsődlegesen az ÁJB listát használja és egy (SZIE-GTK) RegTB listát használ.
3. **III. csoport**, ahol a GJO listás és SJR listás közlemények száma igen alacsony. Ez részben magyarázható az intézmény méretével, illetve az orientáltság hiányával. Itt a maradék 25 szervezetet találjuk.



3. ábra: Nemzetközi GIO- és SJR listás cikkek számainak összevetése a vizsgált karoknál 2017 és 2018 években

Felmerül a kérdés, hogy Q1-es kvartilis cikk A kategóriásnak, Q2-es B-nek, Q3-as C-nek és Q4-es D kategóriás cikknek megfeleltethető-e.

2. táblázat: Nemzetközi GIO- és SJR listás cikkek kategóriás és kvartilises megfeleltetése 2017-es és 2018-as adatok alapján

Bizottság	Kategori	Folyóiratcikkek száma (db)						Folyóiratcikkek aránya (%)					
		Q1	Q2	Q3	Q4	N.A.	Összesen	Q1	Q2	Q3	Q4	N.A.	Összesen
ÁJB	A	3	6	6	17	59	91	3%	7%	7%	19%	65%	100%
ÁJB	B	5	0	6	1	64	76	7%	0%	8%	1%	84%	100%
ÁJB	C	0	1	4	1	23	29	0%	3%	14%	3%	79%	100%
ÁJB	D	0	0	0	0	3	3	0%	0%	0%	0%	100%	100%
DEM	A	1	0	0	0	0	1	100%	0%	0%	0%	0%	100%
DEM	B	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-
DEM	C	0	1	1	0	0	2	0%	50%	50%	0%	0%	100%
DEM	D	0	1	0	0	4	5	0%	20%	0%	0%	80%	100%
GMB	A	48	6	0	0	0	54	89%	11%	0%	0%	0%	100%
GMB	B	33	19	10	0	0	62	53%	31%	16%	0%	0%	100%
GMB	C	6	14	21	1	5	47	13%	30%	45%	2%	11%	100%

Bizottság	Kategória	Folyóiratcikkek száma (db)						Folyóiratcikkek aránya (%)					
		Q1	Q2	Q3	Q4	N.A.	Összesen	Q1	Q2	Q3	Q4	N.A.	Összesen
GMB	D	13	18	32	2	17	82	16%	22%	39%	2%	21%	100%
HTB	A	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-
HTB	B	1	0			9	10	10%	0%	0%	0%	90%	100%
HTB	C	0	0	6		10	16	0%	0%	38%	0%	63%	100%
HTB	D	0	3	0	0	0	3	0%	100%	0%	0%	0%	100%
NFDB	A	5	0	0	0	0	5	100%	0%	0%	0%	0%	100%
NFDB	B	13	5	0	0	0	18	72%	28%	0%	0%	0%	100%
NFDB	C	3	5	3	2	2	15	20%	33%	20%	13%	13%	100%
NFDB	D	1	1	1	2	0	5	20%	20%	20%	40%	0%	100%
PTB	A	15	2	0	0	0	17	88%	12%	0%	0%	0%	100%
PTB	B	11	3	3	0	1	18	61%	17%	17%	0%	6%	100%
PTB	C	3	6	10	3	7	29	10%	21%	34%	10%	24%	100%
PTB	D	1	4	4	3	4	16	6%	25%	25%	19%	25%	100%
RegTB	A	8	0	0	0	0	8	100%	0%	0%	0%	0%	100%
RegTB	B	7	9	2	0	1	19	37%	47%	11%	0%	5%	100%
RegTB	C	0	4	9	2	19	34	0%	12%	26%	6%	56%	100%
RegTB	D	2	3	1	0	24	30	7%	10%	3%	0%	80%	100%
SZTB	A	40	2	0	0	0	42	95%	5%	0%	0%	0%	100%
SZTB	B	31	12	4	1	1	49	63%	24%	8%	2%	2%	100%
SZTB	C	14	10	4	4	1	33	42%	30%	12%	12%	3%	100%
SZTB	D	2	5	10	3	2	22	9%	23%	45%	14%	9%	100%

Forrás: MTMT

Abban az esetben, ha a százalékos táblázat főátlójában

- 80-100% érték szerepel, akkor megfeleltethető,
- 20-79% érték esetén csak részben,
- 0-19% nem feleltethető meg.

Az ÁJB lista esetén sehol, a többi bizottsági lista esetén a Q1-A esetében megfeleltethetőséggel találkozhatunk.

2017-es és 2018-as évekre vonatkozóan, 41 intézménynél megvizsgáltuk a nemzetközi folyóiratcikkek számát, amiből jól látható, hogy az Állam- és jogtudományok területén a szerzők szívesebben választják azokat a GJO felsorolt A, B, C és D listás folyóiratokat, amelyek nem SJR Q-ak.



Íme, a leggyakrabban használt folyóiratok listája:

3. táblázat: Állam-, jog-, nemzetközi- és rendészettudományi karok nemzetközi GJO listás közleményeinek vizsgálata folyóiratonként 2017-ben és 2018-ban

Sor-szám	Folyóirat neve	Kiadó országa	MTA kategória <sup>4</sup>	Legjobb kvartilis 2019-ben	SJR listás cikk (db)	Nem SJR listás cikk (db)
1	JOURNAL ON EUROPEAN HISTORY OF LAW*	Csehország	ÁJB A	Q4	15	15
2	CURRENTUL JURIDIC	Románia	ÁJB B	-	0	15
3	ZBORNIK RADOVA PRAVNI FAKULTET (NOVI SAD)	Szerbia	ÁJB B	-	0	14
4	LEX ET SCIENTIA	Románia	ÁJB A	-	0	7
5	EUROPEAN REVIEW OF PUBLIC LAW	Nagy-Britannia	ÁJB A	-	0	6
6	OSTEUROPA-RECHT	Németország	ÁJB B	-	0	6
7	ECONOMICS & WORKING CAPITAL	Nagy-Britannia	ÁJB B	-	0	5
8	JOURNAL OF EASTERN-EUROPEAN CRIMINAL LAW	Románia	ÁJB C	-	0	5
9	PRAVNI VJESNIK	Horvátország	ÁJB C	-	0	5
10	JAHRBUCH FÜR OSTRECHT	Németország	ÁJB A	-	0	4
11	Egyéb				36	61
<b>Folyóiratcikkek száma (db)</b>					<b>51</b>	<b>143</b>
<b>Folyóiratcikkek aránya (%)</b>					<b>26%</b>	<b>74%</b>

\*2019-től Scopus által indexált lett.

Forrás: MTMT

Ezzel szemben

- a média- és kommunikációs-
- és politika-
- és szociológiai tudományokkal

foglalkozó oktatók szívesebben írnak olyan GJO listás folyóiratokba, amelyek egyben SJR Q-s listásak is:

<sup>4</sup> Rövidítések: ÁJB=Állam- és Jogtudományi Bizottság, GMB=Gazdaságtudományi Doktori Minősítő Bizottság, HTB=Hadtudományi Bizottság, NFDB=Nemzetközi és Fejlődéstanulmányok Doktori Bizottság, PTB=Politikatudományi Bizottság, RegTB=Regionális Tudományok Bizottsága, SZTB=Szociológiai Tudományos Bizottság.

4. táblázat: Társadalom-, bölcsész- és hadtudományi karok nemzetközi MTA listás közleményeinek vizsgálata folyóiratanként 2017-ben és 2018-ban

Sor-szám	Folyóirat neve	Kiadó országa	MTA kategória	Legjobb kvartilis 2019-ben	SJR listás cikk (db)	Nem SJR listás cikk (db)
1	FRONTIERS IN PSYCHOLOGY	Svájc	SZTB B	Q1	9	0
2	SCIENTIFIC REPORTS	Nagy-Britannia	SZTB B	Q1	7	0
3	ZEITSCHRIFT FÜR PAPYROLOGIE UND EPIGRAPHIK	Németország	ÁJB A	Q2	5	0
4	REVISTA ACADEMIEI FORTELOR TERESTRE	Románia	HTB B	-	0	4
5	VALUE IN HEALTH REGIONAL ISSUES	Egyesült Államok	GMB D	Q1	4	0
6	DEATH STUDIES	Egyesült Államok	SZTB B	Q2	3	0
7	GERMAN LAW JOURNAL	Németország	ÁJB B	-	0	3
8	PLOS ONE	Egyesült Államok	SZTB A	Q1	3	0
9	CENTRAL EUROPEAN PAPERS	Csehország	ÁJB C	-	0	2
10	COLD WAR HISTORY	Nagy-Britannia	SZTB C NFDB C PTB B	Q2	2	0
11	Egyéb				90	15
<b>Folyóiratcikkek száma (db)</b>					<b>123</b>	<b>24</b>
<b>Folyóiratcikkek aránya (%)</b>					<b>84%</b>	<b>16%</b>

Forrás: MTMT

A vizsgált intézmények publikációs szokásaiból kiindulva megállapítható, hogy a gazdaságtudománnyal foglalkozó kutatók több mint 70%-ban olyan indexált folyóiratokat választanak, amelyek SJR által is rangsoroltak.

5. táblázat: Közgazdaság- és gazdaságtudományi karok nemzetközi MTA listás közleményeinek vizsgálata folyóiratanként 2017-ben és 2018-ban

Sor-szám	Folyóirat neve	Kiadó országa	GJO kategória	Legjobb kvartilis 2019-ben	SJR listás cikk (db)	Nem SJR listás cikk (db)
1	DETUROPE	Szerbia	RegTB C	Q3	4	10
2	VISEGRAD JOURNAL ON BIOECONOMY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT	Szlovákia	RegTB D	-	0	13

Sor-szám	Folyóirat neve	Kiadó országa	GJO kategória	Legjobb kvartilis 2019-ben	SJR listás cikk (db)	Nem SJR listás cikk (db)
3	REGIONALNAJA EKONOMIKA: JUG ROSSII	Orosz-ország	RegTB D	-	0	9
4	FINANCE RESEARCH LETTERS	Hollandia	GMB C	Q1	7	0
5	JOURNAL OF CLEANER PRODUCTION	Hollandia	GMB A	Q1	6	0
6	CENTRAL EUROPEAN JOURNAL OF OPERATIONS RESEARCH	Svájc	GMB B	Q2	5	0
7	ECONOMIC ANNALS-XXI	Ukrajna	SZTB D	Q3	5	0
8	ECONOMICS & WORKING CAPITAL	Nagy-Britannia	ÁJB B	-	0	4
9	ECONOMICS AND SOCIOLOGY	Lengyel-ország	SZTB C	Q1	4	0
10	EUROPE-ASIA STUDIES	Nagy-Britannia	SZTB A RegTB B NFDB B PTB A	Q1	4	0
11	Egyéb				237	76
<b>Folyóiratcikkek száma (db)</b>					<b>272</b>	<b>112</b>
<b>Folyóiratcikkek aránya (%)</b>					<b>71%</b>	<b>29%</b>

Forrás: MTMT

#### 4. Összefoglalás

A módosított egyetemi tanári pályázat publikációs minimum követelményének a változása - a GJO listáján levő folyóiratokba való publikálás elfogadása miatt - nagyon kedvező döntés a pályázók számára, de ennek hosszabb távon ára van, illetve ára lesz a társadalomtudománnyal foglalkozó intézményekre, karokra nézve.

Az intézményi adatokból kitűnik, hogy az állam- és jogtudományokkal, a közigazgatástudományokkal, a média- és kommunikációs tudományokkal, a politikatudományokkal és a rendészettudományokkal foglalkozók számára jelent nagy segítséget ez a változtatás a minimális feltételek teljesítésében, mivel elsődleges GJO listás közleményeket írtak ezen a területen kutató oktatók. A szociológiai tudományokkal foglalkozók számára nincs akkora jelentősége ennek a módosításnak, mert az általuk használt folyóiratlista közel 100%-ban szinkronba van az SJR Q-s listával. Hasonló következtetések vonhatók le a gazdaságtudománnyal foglalkozó kutatókkal kapcsolatban.

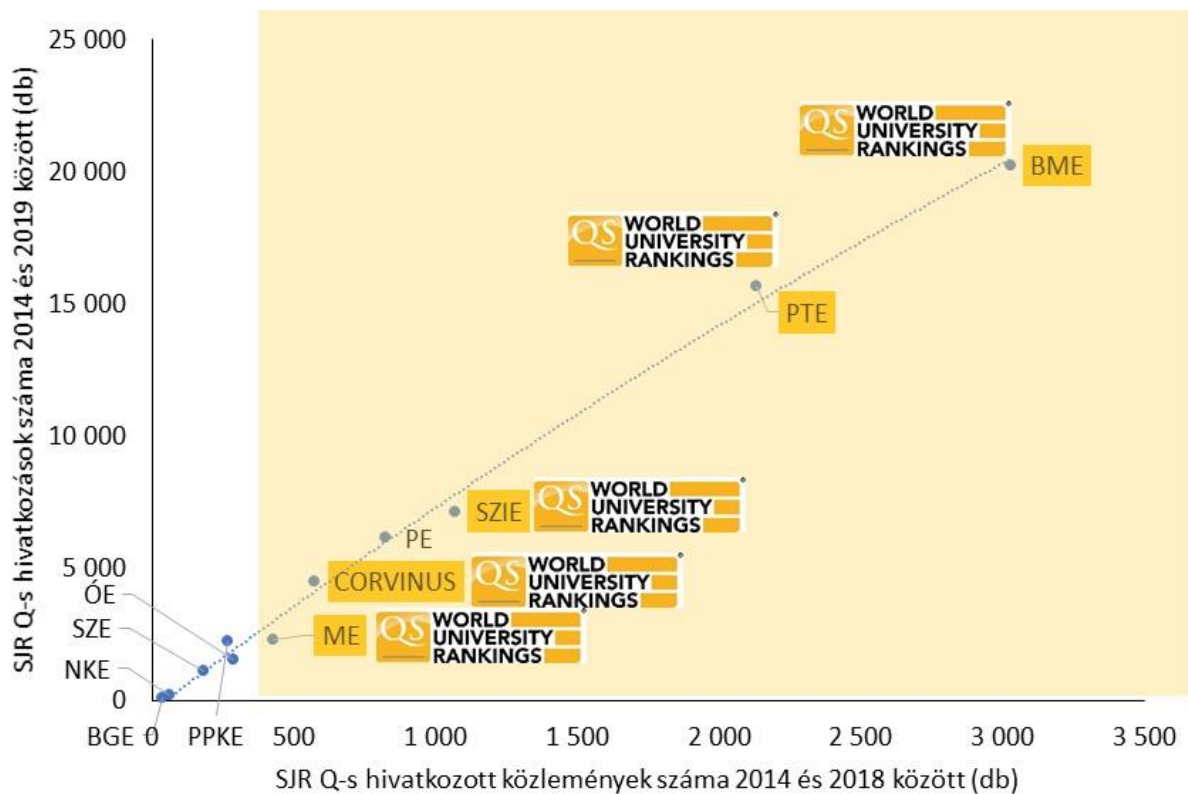
Ha megnézzük, hogy a vizsgált intézetekben melyik GJO-s folyóiratok a leggyakrabban használtak, akkor hasonló eredményekre juthatunk:

- az állam-, jog-, nemzetközi- és rendészettudományi karok oktatói 26%-ban,
- a közgazdaság- és gazdaságtudományi karok kutatói 71%-ban,
- és a társadalomtudományi karok – SZTB listát használók túlsúlya miatt – 84%-ban

írtak olyan nemzetközi GJO folyóiratokba cikket, amely a SJR Q-s listán is szerepel.

A megjelent GJO listás közleményekről elmondható, hogy jóval nagyobb átlagos hivatkozással kecsegtet, ami hosszabb távon motiváció is lehet.

A nemzetközi rangsorokhoz SJR listás folyóiratcikkre és hivatkozásokra van szükség. Ez a legfontosabb paraméter a rangsorképzésben.<sup>5</sup> Mivel nem kötelező a társadalomkutatók számára, hogy írjanak SJR listás közleményeket, ezért megnő annak az esélye, hogy az így publikáló kutatók nem tudják segíteni saját intézményüket rangsor helyek elérése szempontjából.



4. ábra: QS nemzetközi rangsor 2020 listájára felkerült egyetemek helye közlemények száma és az azokra érkezett hivatkozások alapján

Forrás: MTMT

Amennyiben a GJO nemzetközi listáit megnézzük és elemezzük, akkor belátható, hogy csak a folyóiratok – pl. ÁJB és HTB listák esetén- egy része indexált SJR szerint.

Számunkra a főkérdés az, **hogyan tudja motiválni a társadalomtudomány területen kutató oktatókat az intézményi vezetés** arra, hogy írjanak a nemzetközi rangsor képzés szempontjából fontos SJR Q-s folyóiratokba, ha egyéni előmeneteléhez nem kötelező elem az SJR lista használata.

<sup>5</sup> Link: <http://doi.org/10.13140/RG.2.2.16048.17928>

## 5. Felhasznált irodalom

- [1.] Bazsa, Gy. (2017). Felfelé a pályán. Hazai oktatói-kutatói karrierállomások. *Magyar Tudomány*. 2017. 05., Letöltve <http://www.matud.iif.hu/2017/05/12.htm>
- [2.] Dobos, I., Michalkó, G., Nováky, E. (2016). Miért nincs királyi út a habilitáció publikációs követelményeinek meghatározására? *Magyar tudomány*. 177. évf. 11. sz., Letöltve [http://epa.oszk.hu/00600/00691/00158/pdf/EPA00691\\_mtud\\_2016\\_11\\_1379-1390.pdf](http://epa.oszk.hu/00600/00691/00158/pdf/EPA00691_mtud_2016_11_1379-1390.pdf)
- [3.] Kiss, É. (2014). A tudományos minősítés nemzetközi gyakorlata egy kérdőíves felmérés tükrében. *Magyar tudomány*. 175. évf. 9. sz. Letöltve <http://www.matud.iif.hu/2014/09/12.htm>
- [4.] Kozma, T. (2011). „Egyetemvállalat” és menedzserizmus. *Educatio*. 20. évfolyam, 4. szám, 2011-től, 461-471. Letöltve [http://epa.oszk.hu/01500/01551/00058/pdf/educatio\\_EPA01551\\_2011-04\\_teljes.pdf](http://epa.oszk.hu/01500/01551/00058/pdf/educatio_EPA01551_2011-04_teljes.pdf)
- [5.] Polónyi, I. (2010). *Az akadémiai szféra és az innováció – a hazai felsőoktatás és a gazdasági fejlődés*. Új Mandátum Könyvkiadó.
- [6.] Sasvári, P., Urbanovics, A. (2019). *Merre tovább egyetemi tanárok, avagy az új publikációs minimum aspektusai a társadalomtudományban*, In: Karlovitz, János Tibor (szerk.) Újítások és újdonságok, Grosspetersdorf, Ausztria : Sozial und Wirtschafts Forschungsgruppe, pp. 5-30. , 26 p. Letöltve <http://real.mtak.hu/104782/>
- [7.] Soós, S. (2017). Az impaktfaktor után - mi történik a hazai tudományos kibocsátással a Scimago Journal Rank bevezetésével? Hatások az „impaktfaktoros” publikációk körében. *Magyar Tudomány*. 178 (5)., 583-593.
- [8.] Wuchty S., Jones BF., Uzzi B. (2007). The increasing dominance of teams in production of knowledge. *Science*. 2007 May 18;316(5827):1036-9. Epub 2007 Apr 12.
- [9.] Zalai, E. (2006). Az MTA doktora címre pályázók habitusvizsgálatának értékelése, 2001–2005. *Közgazdasági Szemle*. LIII. évf., 2006. április, 380–386. Letöltve <http://epa.oszk.hu/00000/00017/00125/pdf/06ttmti.pdf>

## 6. Melléklet

- 1) Addison-Wesley
- 2) Akadémiai Kiadó
- 3) Allen and Unwin
- 4) Ashgate/Avebury
- 5) Aspen
- 6) Basic Books, Inc.
- 7) Berg, Oxford
- 8) Blackwell
- 9) Bloomsbury
- 10) Brill
- 11) Bruylant
- 12) California University Press
- 13) Cambridge University Press
- 14) Cameron May
- 15) Clarendon Press
- 16) Columbia University Press
- 17) Cornell University Press
- 18) Curzon Press
- 19) Duke University Press
- 20) Earthscan
- 21) Edward Elgar
- 22) Elsevier Science
- 23) Frank Cass
- 24) Garrisberg MacMillan
- 25) Harcourt Brace Jovanovich, Inc.
- 26) Harper & Row Publishers, Inc./Ballinger Publishing Co.
- 27) Hart
- 28) Harvard University Press
- 29) Harwood Academic Publishers
- 30) Heinemann
- 31) IWA publishers
- 32) James Currey
- 33) John Wiley
- 34) John's Hopkins Univ. Press
- 35) Jossey-Bass
- 36) Karthala
- 37) Kegan Paul International
- 38) Kluwer Academic Publishers
- 39) Lawrence Erlbaum
- 40) Lit Verlag
- 41) Longman
- 42) Lynn Rienner
- 43) M.E.Sharpe Inc.
- 44) Macmillan/Palgrave Press
- 45) Marcial Pons
- 46) McGraw-Hill
- 47) Methuen
- 48) MIT Press Cambridge Mass
- 49) Oxford University Press
- 50) Palgrave McMillan
- 51) Pearson
- 52) Pennsylvania University Press
- 53) Pergamon Press
- 54) Permanent Black/Orient Longman
- 55) Pluto Press, London
- 56) Polity Press
- 57) Praeger
- 58) Princeton University Press
- 59) Random House Inc, NY
- 60) Routledge Cavendish
- 61) Routledge Curzon
- 62) Rowman and Littlefield Publishers
- 63) Rutgers
- 64) Sage Publications
- 65) Scholar's Press
- 66) Simon & Schuster
- 67) Springer
- 68) St. Martin Press
- 69) Stanford University Press
- 70) State University of New York Press
- 71) Suhrkamp Verlag
- 72) Swets Blackwell
- 73) Taylor & Francis
- 74) Texas University Press
- 75) Thompson Learning
- 76) Thomson – Sweet & Maxwell
- 77) University of Chicago Press
- 78) University of Pennsylvania Press
- 79) Verso
- 80) Westview Press
- 81) Wiley
- 82) Yale University Press
- 83) Zed Books

## 7. Függelék

Az útmutatóval kapcsolatban érdemes megemlítenünk, hogy az nem az MTA tudományos bizottságai szerint, hanem tudományterületi besorolás szerint határozza meg a követelményeket. Az egyetemi tanári pályázatok esetében eddig is e tudományterületi besorolás volt a mértékadó. Ez alapján az útmutató a következőket definiálja a társadalomtudományok területén:

- Gazdaságtudomány:
  - Gazdálkodás-és szervezéstudományok,
  - Közgazdaságtudományok,
  - Regionális tudományok,
- Társadalomtudomány:
  - Állam- és jogtudományok,
  - Hadtudományok,
  - Közigazgatástudományok,
  - Média- és kommunikációs tudományok,
  - Politikatudományok,
  - Rendészettudományok,
  - Szociológiai tudományok.

Az MTA IX. Osztály tudományos bizottságai pedig a következők:

- Állam- és Jogtudományi Bizottság (ÁJB),
- Emberi Erőforrások Gazdaságtana Tudományos Bizottság (EEGTB),
- Gazdálkodástudományi Bizottság (GTB),
- Hadtudományi Bizottság (HTB),
- Közgazdaság-tudományi Bizottság (KTB),
- Nemzetközi és Fejlődéstanulmányok Tudományos Bizottság (NFTB),
- Politikatudományi Bizottság (PTB),
- Regionális Tudományok Bizottsága (RegTB),
- Statisztikai és Jövőkutatói Tudományos Bizottság (SJTB),
- Szociológiai Tudományos Bizottság (SZTB)